

ВІДОКРЕМЛЕНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ

Відокремлені додатки – це ті, які мають значення винятку й уведені за допомогою прийменників *крім, окрім oprіч, замість, за винятком, на відміну від, особливо, наприклад, зокрема*. (Микола, замість панського лану, вийшов на своє поле. Окрім кімнат для навчання й відпочинку, споруджено літній і зимовий басейни).

Додатки відокремлюються **комами**.

Здебільшого **відокремлюються обставини** виражені дієприслівником, дієприслівниковим зворотом, а також іменником у непрямих відмінках чи прислівником

Обставини відокремлюються **комами**.

Зауважте!

Дієприслівники легко визначити за суфіксами *-учи (-ючи), -ачи (-ячи), -ши: співаючи, лежачи, прийшовши*.

Обставини, виражені	Відокремлюються комами	Не відокремлюються комами
дієприслівником	як перед присудком, так і після нього: <u>Падаючи, сніжинки витанцьовували вальс. Полягали спати, повечерявши.</u>	із значенням способу дії (відповідає на питання як?) після присудка: <u>Пішов козак сумуючи. Цю вправу виконують лежачи.</u>
дієприслівниковим зворотом	як перед присудком, так і після нього: <u>Чому ліси чекають мене знову, на щит піднявши сонце і зорю. Швидко повечерявши, полягали спати.</u>	фразеологічного типу: <u>Годі вже панами сидіти згорнувши руки</u>
прислівником, іменником у непрямих відмінках (частіше з прийменником)	із значенням уточнення місця, часу чи способу дії (при цьому обставин має бути не менше двох, другу з яких відокремлюємо, бо вужча за значенням, конкретніша): <u>Десь за селом, на гонах далеких, гасло сонце. Лис Микита обережно, лисячим звичаєм, виліз з нори. Зустрінемось за декілька днів, у п'ятницю</u>	якщо обставини різні за значенням (перша обставина часу, а друга – місця чи навпаки): <u>Серед ночі над степом ані хмаринки.</u>

Зауважте!

Не відокремлюємо дієприслівникові звороти-обставини, що приєднані сполучником *і* як однорідний член речення до інших обставин: *Бійці боролись мужньо і не шкодуючи свого життя.*

За бажанням автора відокремлюємо обставини, що введені словами *всупереч, наперекір, попри, залежно від, відповідно до, згідно з, у зв'язку з, на відміну від, особливо:*

Звідси, особливо вночі, у всій своїй величі й красі виступає давній та вічно молодий Київ. Кожний етап змагання треба проходити згідно з правилами.

Обов'язково відокремлюємо обставина з прийменниками *починаючи з, закінчуючи, незважаючи на:*

Незважаючи на несприятливу погоду, ми все ж таки поїхали відпочивати до моря.